Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства і природокористування
Навчально – науковий інститут економіки, менеджменту і права
Кафедра фінансів і економіки природокористування

06-03-26

Методичні вказівки

до самостійної підготовки та виконання контрольної роботи
з дисципліни "Управління фінансовою санацією підприємства"
для студентів заочної форми навчання спеціальності 8.03050801
„Фінанси і кредит"

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рекомендовано
методичною комісією
спеціальності „Фінанси і
кредит"
протокол № 3 від 25.10.13

Рівне 2013

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Методичні вказівки до самостійної підготовки та виконання контрольної роботи з дисципліни “Управління фінансовою санацією підприємства” для студентів заочної форми навчання спеціальності 8.03050801 „Фінанси і кредит” / Мельник Л.М. – Рівне: НУВГП, – 2013, – 11 с.

Упорядник: Л.М. Мельник , к.е.н., доцент.

Відповідальний за випуск: В.І. Павлов, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування.

Зміст

стор.
1. Загальні вказівки ……3
1.1. Загальні рекомендації до вивчення дисципліни 3
1.2. Навчально-методичні матеріали дисципліни 3
2. Тематичний план курсу для студентів заочної форми навчання.....4
2.1. Структура курсу.....4
2.2. Теми та зміст лекцій.....5
3. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи.....7
4. Завдання для контрольної роботи.....7
4.1. Теоретичні питання.....7
4.2. Завдання для розрахунків.....10
5. Додатки.....11

© Мельник Л.М., 2013
© НУВГП, 2013

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. Загальні вказівки

1.1. Загальні рекомендації до вивчення дисципліни

Дисципліну "Управління фінансовою санацією підприємства" вивчають студенти денної та заочної форм навчання спеціальності 8.03050801 „Фінанси і кредит" освітньо – кваліфікаційного рівня „магістр".

Структура навчального курсу складається з лекцій, практичних занять і самостійної роботи студентів.

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання поглиблює і закріплює знання, набуті при вивченні курсу, розвиває вміння самостійно досліджувати окремі питання фінансового відносин, розуміння тих процесів, що відбуваються у фінансовій сфері, уміння працювати з літературними джерелами, законодавчими і нормативними документами.

Після вивчення теоретичного та практичного курсу студенти складають іспит у термін, встановлений навчальним планом.

1.2. Навчально-методичні матеріали дисципліни

1. Закон України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" від 30.06.99.
2. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством. Навчальний посібник К.: ЦНЛ. 2005.- 504 с.
3. Данилюк М., Савич В., Орлова О., Турій О., Коцкулич Т. Управління фінансовою санацією підприємства : Навч. посібник. – Київ : ЦНЛ, 2006. - 317с.
4. Карпунь І.Н. Управління фінансовою санацією підприємства : Навч. посібник. Львів : Магнолія, 2007. - 418с.
5. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико – методологічні засади та практичний інструментарій. _ К.: КНТЕУ. 2001. – 580 с.
6. Пепа Т.В., Федорова В.О., Кондрашихін А.Б., Андреєва О.В. Управління фінансовою санацією підприємств: Навч. посібник. – Київ : ЦУЛ, 2008. - 440с.
7. Терещенко О.О. Управління фінансовою санацією підприємств : Підручник. - Вид. 2-ге , без змін. – Київ : КНЕУ, 2009. - 552с.
8. Управління фінансовою санацією підприємств. Навчальний посібник /С.Я. Салила, О.І. Дацій, Н.В. Несторенко, О.В. Серебряков .- Запоріжжя: ГУ „ЗІДМУ, 2005.-238
9. Череп А.В. Фінансова санація та банкрутство підприємств Підручник .- К.:Кондор, 2006.-380 с

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. Тематичний план курсу для студентів заочної форми навчання

2.1. Структура курсу

№ п/п	Назви тем змістових модулів	Всього, год	В т.ч.		
			лекції	практичні	самостійна робота
Модуль1.					
Змістовий модуль 1.Теоретичні основи фінансової санації та банкрутства підприємств					
1. Сутність управління фінансовою санацією підприємства		12	1	-	11
2. Антикризове управління підприємством		13	1	1	11
3. Санаційний контролінг		12	-	1	11
4 Планування фінансової санації		13	1	1	11
5. Санаційний аудит		13	1	1	11
6. Санація балансу		11	-	-	11
Разом – зм. модуль1		74	4	4	66
Змістовий модуль 2. Фінансове забезпечення санації підприємства					
7. Внутрішні джерела фінансової санації підприємства		13	1	1	11
8. Зовнішні джерела фінансової санації підприємства		13	1	1	11
9. Реструктуризація – як основний інструмент санації		11	-	-	11
10. Державна фінансова підтримка санації підприємства		11	-	-	11
11. Оцінювання вартості майна підприємства		12	-	-	12
12. Економіко – правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства		14	1	1	12

13. Санаційні аспекти комерційних банків	14	1	1	12
Разом – зм. модуль 2	88	4	4	80
Всього	162	8	8	146

2.2. Теми та зміст лекцій
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
Теоретико - методичні основи санації підприємства

Тема 1. Сутність управління фінансовою санацією підприємства
Економічна сутність фінансової санації підприємства. Мета фінансової санації. Процес організації фінансової санації та її етапи. Класична модель фінансової санації. Головні передумови прийняття рішень про санацію. Форми проведення санації. Організація управління фінансовою санацією.

Тема 2 . Антикризове управління підприємством
Сутність антикризового управління та його етапи. Масштаби кризового стану підприємства .Основні фактори, що спричиняють кризові явища на підприємстві. Механізми фінансової стабілізації підприємства

Тема 3. Санаційний контролінг
Сутність завдання та функції контролінгу. Система раннього попередження та реагування. Модель Альтмана. Модель Спрінгейта. Модель Ліса. Універсальна дискримінантна функція. Методи контролінгу.

Тема 4. Планування фінансової санації
Розробка стратегії санації та програми санаційних заходів. Мета, завдання і зміст плану фінансової санації підприємства. Структура плану фінансової санації. Застосування принципів і методів складання бізнес-плану у плануванні фінансової санації. Управління і контроль за виконанням плану санації.

Тема 5. Санаційний аудит
Поняття санаційної здатності підприємства. Сутність та завдання санаційного аудиту. Порядок проведення санаційного аудиту. Аудиторський висновок

Тема 6. Санація балансу
Економічний зміст і мета санації балансу. Призначення, функції та складові власного капіталу підприємства. Збитки підприємства та джерела їх покриття. Методи зменшення статутного фонду підприємства. Використання балансових (агрегатних) моделей для оцінки кризового стану.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2
Фінансове забезпечення санації підприємства

Тема 7. Внутрішні джерела фінансової санації підприємства
Основні внутрішні резерви збільшення грошових надходжень. Основні внутрішні резерви зменшення вихідних грошових потоків. Роль сучасних методів і технологій управління підприємством у мобілізації внутрішніх джерел фінансової санації.

Тема 8. Зовнішні джерела фінансової санації підприємства
Зовнішні фінансові джерела санації. Форми залучення коштів власників. Форми участі кредиторів у фінансовому оздоровленні підприємства-боржника. Реструктуризація заборгованості. Списання заборгованості. Надання санаційних кредитів. Форми участі персоналу у фінансуванні санації.

Тема 9. Реструктуризація – як основний інструмент санації
Види реструктуризації підприємства. Зміст і порядок проведення операційної реструктуризації. Поняття фінансової реструктуризації. Види реорганізації юридичної особи — злиття, приєднання, поділ, відокремлення, перетворення. Передумови реорганізації підприємства. Законодавчі вимоги до здійснення реорганізації. Можливості поліпшення фінансового стану та платоспроможності шляхом реорганізації.

Тема 10. Державна фінансова підтримка санації підприємства
Форми та методи державної підтримки санації підприємств. Пряме державне фінансування санації підприємств на поворотній і безповоротній основі. Непрямі форми державної підтримки.: податкові пільги, реструктуризація податкової заборгованості; дозвіл на порушення антимонопольного законодавства; надання державних гарантій та поручительств.

Тема 11. Оцінювання вартості майна підприємства
Необхідність і завдання експертного оцінювання вартості підприємства. Принципи оцінювання вартості майна. Інвентаризація майна. Основні методи оцінки. Методологія дохідного підходу до оцінки підприємства. Дисконтування грошових потоків. Капіталізація доходів. Сутність ринкового підходу до визначення вартості підприємства. Методологія майнового підходу до оцінки підприємства.

Тема 12. Економіко – правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства
Врегулювання процедур санації, банкрутства та ліквідації підприємств у вітчизняному законодавстві. Державний орган з питань банкрутства та його повноваження. Наслідки банкрутства. Професійні учасники процесу санації,

банкрутства та ліквідації. Мирова угода та порядок її укладання. Процедура ліквідації підприємства у разі визнання його банкрутом. Складання та затвердження ліквідаційного балансу.

Тема 13. Санаційні аспекти комерційних банків

Ознаки фінансової кризи комерційного банку. Прямі та непрямі симптоми фінансової кризи. Сутність санації комерційного банку. Режим фінансового оздоровлення. Стабілізаційна позика. Санаційна реорганізація банку

3. Методичні вказівки до виконання контольної роботи.

Контрольна робота – це важлива форма навчального процесу, покликана навчити студентів самостійному узагальненню і викладенню інформаційних джерел, статистичних і практичних матеріалів.

Контрольну роботу виконує кожен студент самостійно. Контрольна робота виконується українською мовою і складається із двох теоретичних завдань та трьох задач.

Варіант визначається за двома останніми цифрами залікової книжки. Наприклад, якщо номер залікової книжки 96915, то варіант буде 15; якщо 96935, то варіант буде 5 (крок 30); якщо 96985, то варіант буде 25 (крок 60) тощо.

При наведенні у роботі цитат з наукових праць чи монографій необхідно посилатися на джерело, вказавши автора роботи, її назву, місце та рік видання, сторінку.

Виконана контрольна робота з обов”язковим вказанням номера варіанта, наведеними умовами теоретичних і практичних завдань, списком використаної літератури має бути здана в установлені строки на кафедру фінансів і економіки природокористування.

4. Завдання для контрольної роботи

4.1. Теоретичні питання

Варіант - 1.
1. Види криз.
2. Суть і процес створення системи раннього попередження і реагування.

Варіант - 2.
1. Причини виникнення кризи.
2. Моделі фінансової стратегії.

Варіант–3.
1. Життєвий цикл підприємства та його зміст.

Національний університет водного господарства та природокористування

2. Мета і завдання антикризового управління.

Варіант–4.
1. Циклічність розвитку підприємств
2. Функції, види та інструментарій контролінгу.

Варіант–5.
1. Механізм управління фінансовою санацією
2. Ознаки та принципи антикризового управління.

Варіант–6.
1. Критерії ефективності санаційних заходів на підприємстві.
2. Види та етапи антикризового управління.

Варіант–7.
1. Планування санаційних заходів на принципах бюджетування.
2. Реструктуризація у процесі антикризового управління.

Національний університет водного господарства та природокористування

Варіант–8.
1. Моніторинг реалізації заходів плану санації
2. Реінжиринг як складова антикризового управління.

Варіант–9.
1. План фінансової санації
2. Антикризова стратегія підприємства.

Варіант–10.
1. Економічна сутність санації підприємства.
2. Система антикризового управління персоналом.

Варіант–11.
1. Методи прогнозування можливого банкрутства підприємства.
2. Інновації в антикризовому управлінні.

Варіант–12.
1. Сутність та завдання контролінгу.
2. Антикризова інвестиційна політика підприємства.

Варіант–13.
1. Методи контролінгу.
2. Маркетингова стратегія в системі антикризового управління.

Варіант–14.

Національний університет водного господарства та природокористування

1. Сутність та основні завдання санаційного аудиту.
2. Особливості прогнозування і планування в антикризовому управлінні.

Варіант–15.
1. Порядок проведення санаційного аудиту.
2. Базові засади, класифікація та розроблення стратегії антикризового управління.

Варіант–16.
1. Сутність аудиторського висновку та звіту.
2. Поточне планування й оперативне управління в антикризовому менеджменті.

Варіант–17.
1. Економічний механізм санації балансу.
2. Розвиток інституту банкрутства в Україні.

Варіант–18.
1. Сутність реструктуризації підприємства.
2. Місце і роль інвестиційного менеджменту в стратегії антикризового управління.

Варіант–19.
1. Санація галузей матеріального виробництва.
2. Джерела формування інвестиційних ресурсів.

Варіант–20.
1. Санаційні заходи в аграрному секторі економіки.
2. Методи оцінки інвестиційних проектів.

Варіант–21.
1. Зарубіжний досвід санаційних заходів підприємств.
2. Ефективність технічних та організаційних нововведень.

Варіант–22.
1. Санація комерційного банку.
2. Поняття та класифікація інновацій.

Варіант–23.
1. Санаційна реорганізація комерційного банку.
2. Зміст та функції маркетингу в антикризовому управлінні.

Варіант–24.
1. Заходи щодо оздоровлення банківських установ.

Національний університет водного господарства та природокористування

2. Механізми фінансової стабілізації підприємства.

Варіант–25.
1. Класифікація форм фінансування санації підприємства.
2. Досудове та судове врегулювання господарських спорів.

Варіант–26.
1. Внутрішні фінансові джерела санації.
2. Банкрутство підприємства та його види.

Варіант–27.
1. Зовнішні фінансові джерела санації підприємства.
2. Мирова угода.

Варіант–28.
1. Державна фінансова підтримка санації.
2. Зміст банкрутства та його характеристики в різних економічних системах.

Національний університет водного господарства та природокористування

Варіант–29.
1. Основні засади оцінювання вартості майна підприємства.
2. Антикризове управління і діагностика криз.

Варіант-30.
1. Оцінювання об”єктів нерухомості, нематеріальних активів і рухомого майна підприємств.
2. Класична модель фінансової санації підприємств.

4. 2. Завдання для розрахунків.

Завдання 1. На основі даних фінансової звітності розрахувати масштаби кризових явищ для державних підприємств, акціонерних товариств та товариств з обмеженою відповідальністю. Зробити висновки.

Завдання 2. На основі даних фінансової звітності визначити ймовірність банкрутства підприємства.

Варіанти 1,5, 9,13, 17, 21,25,29 – за допомогою моделі Альтмана.

Варіанти 2,6,10,14,18,22,26,30 – за допомогою моделі Ліса.

Варіанти 3,7,11,15,19,23,27 – за допомогою моделі Спрінгейта.

Варіанти 4,8,12,16,20,24,28–за допомогою універсальної дискримінантної функції.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Додаток 1.
Зразок титульної сторінки контрольної роботи

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства і природокористування
Кафедра фінансів і економіки природокористування

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни „Фінансова санація та банкрутство підприємств"
варіант 21

Виконав: студент курсу,
групи, спеціальності.
(прізвище, ініціали студента)
Перевірив:
(посада, прізвище, ініціали викладача)

Рівне – 2013

Національний університет
водного господарства
та природокористування